

Sygnatura akt: V GC 401/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 30 czerwca 2021 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu V Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący: sędzia Katarzyna Górna-Szuława

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2021 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **4 (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej z siedzibą w O. W..**

przeciwko **M. C.**

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. kosztami procesu obciążyła powódkę 4 (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością Spółkę komandytową z siedzibą w O. W.. w zakresie przez nią poniesionym.

sędzia Katarzyna Górna-Szuława

Sygn. akt V GC 401/20

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 10 lutego 2020 r. (data wpływu) skierowanym do Sądu Rejonowego w K. V Wydziału Gospodarczego powódka 4 (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa z siedzibą w O. W.. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika wniosła o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, że pozwana M. C. ma zapłacić jej kwotę 3.981,11 CHF wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od dnia 16 listopada 2019 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, iż roszczenie objęte pozwem wynika z umowy windykacji roszczeń pieniężnych nr 4ZW/505/4 (...)/19/RO/MARZ. Podniosła, że na mocy przedmiotowej umowy rozpoczęła czynności windykacyjne w celu wyegzekwowania należności od dłużnika (...) Sp. z o.o. Ponieważ odzyskanie zadłużenia na drodze polubownej okazało się niemożliwe, powódka skierowała do pozwanej pismo z prośbą o uiszczenie stosownych opłat na poczet zainicjowania postępowania sądowego, do czego ta była zobowiązana na mocy postanowień umowy. Powódka wskazała, że wobec braku reakcji pozwanej wysłała do niej pismo ponagląjące. W odpowiedzi pozwana dwukrotnie zwróciła się o odroczenie płatności powołując się na ustalenia z dłużnikiem, na co powódka przystała. Jednakże dłużnik, pomimo deklaracji o zamiarze ugodowego zakończenia sporu nie dokonał spłaty zaległych zobowiązań. Dlatego powódka stwierdziła, że konieczne jest skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego w celu zabezpieczenia interesów pozwanej. Pozwana nie uiszczała żądanych przez powódkę opłat, więc powódka rozwiązała z nią umowę z prawem do wynagrodzenia. Jednocześnie poinformowała pozwaną, że pełnomocnictwo procesowe i szczególne w sprawie wygasło oraz wezwała ją do zapłaty kwoty 3.981,11 CHF.

Dnia 14 lutego 2020 r. Sąd Rejonowy w Kaliszu V Wydział Gospodarczy w osobie Referendarza sądowego wydał w sprawie V GNc 543/20 nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Z przedmiotowym rozstrzygnięciem nie zgodziła się pozwana i w dniu 12 sierpnia 2019 r. (data wpływu) złożyła sprzeciw od nakazu zapłaty, w którym wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Podniosła zarzut naruszenia art. 5 kc, niewywiązania się przez powódkę z umowy oraz niewłaściwego prowadzenia postępowania windykacyjnego.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana podniosła, iż powódka była informowana o prowadzonych z dłużnikiem negocjacjach ugodowych, co zignorowała i podjęła decyzję o skierowaniu sprawy do sądu bez porozumienia z nią, naruszając zasady współżycia społecznego. W toku procesu podniosła również zarzut nieważności łączącej strony umowy.

W odpowiedzi na sprzeciw powódka podtrzymała dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka 4 (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa z siedzibą w O. W.. jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). Prowadzi działalność gospodarczą m.in. w zakresie działalności wspomagającej usługi finansowe. Natomiast pozwana M. C. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) w K. w oparciu o wpis do (...). Głównym przedmiotem tej działalności jest sprzedaż hurtowa maszyn i urządzeń.

Fakty bezsporne, a nadto: informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu KRS k. 36-38, wydruk (...) k. 43.

Pozwana w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej współpracowała z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w R.. Sprzedawała mu i serwisowała maszyny. Zadłużenie (...) powstawało stopniowo. Obrabiarka (...) 508 MT N°305 miała awarie usuwane przez firmę pozwaną. Po naprawach pokazywały się kolejne komunikaty o błędach. Płatności się nawarstwiały, a maszyna nie działała. Musiała zostać zabrana do Szwajcarii w celu przeprowadzenia diagnostyki. Należności za naprawę nie zostały uregulowane.

Dowód: zeznania świadka J. S. k. 188v-179, e-protokół rozprawy z dnia 08.02.2021r. 00:03:36-00:32:00.

W dniu 06 września 2019 r. pozwana M. C. zawarła z powódką 4 (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością Spółką komandytową z siedzibą w O. W.. umowę windykacji roszczeń pieniężnych nr 4ZW/505/4 (...)/19/RO/MARZ. Przedmiotem umowy było zlecenie powódce windykacji niespornych i wymagalnych wierzytelności pieniężnych przysługujących pozwanej względem dłużnika (...) Sp. z o.o. z siedzibą w R. w kwocie 53.944,42 CHF.

Zgodnie z §2 łączącej strony umowy powódka była upoważniona do dokonywania w imieniu pozwanej wezwań do zapłaty, prowadzenia negocjacji z dłużnikiem zmierzających do polubownego zakończenia sprawy, w tym do zawarcia ugody z dłużnikiem, a także prowadzenia postępowania sądowego przed sądem I i II instancji oraz postępowania egzekucyjnego.

W myśl §4 umowy powódka w pierwszej kolejności miała wezwać dłużnika listem poleconym do zapłaty długu wyznaczając stosowany termin zapłaty (pkt 1). W przypadku braku zapłaty w wyznaczonym terminie lub braku odpowiedzi dłużnika na wezwanie, miała podjąć niezwłocznie dalsze czynności windykacyjne w celu uzyskania zaspokojenia roszczenia objętego umową. Powódce przysługiwało prawo doboru przewidzianych przepisami prawa, niezbędnych czynności windykacyjnych w celu skutecznego wyegzekwowania dochodzonego od dłużnika roszczenia,

łącznie ze skierowaniem sprawy na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego. Decyzja co do rodzaju i kolejności podejmowanych czynności windykacyjnych należała wyłącznie do powódki (pkt 2).

Stosownie do brzmienia §5 łączącej strony umowy za przeprowadzenie czynności windykacyjnych wierzytelności objętych umową powódce przysługiwało wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 6% należności głównej, powiększone o podatek VAT oraz ustawowe lub umowne odsetki naliczone od należności głównej, zwane w umowie wynagrodzeniem (pkt 1). Pozwana, bez względu na przyczynę niewykonania lub niewłaściwe wykonanie zobowiązania ze swojej strony, odpowiadała z powodów określonych w §6 pkt 5, 8 i 9, §7 pkt 3, §8, §9 oraz §12 pkt 5 i 12, a także zawarcia ugody z dłużnikiem bez zgody powódki na podstawie art. 473 kc (pkt 2). Wysokość zryczałtowanego odszkodowania była taka sama, jak wynagrodzenia określonego w §5 pkt 1.

W myśl §6 pkt 4 wszelkie koszty związane z dochodzeniem wierzytelności na drodze sądowej i komorniczej ponosiła pozwana, za wyjątkiem kosztów zastępstwa procesowego. Zgodnie zaś z treścią §6 pkt 8 w przypadku wezwania pozwanej przez powódkę do uiszczenia opłaty sądowej i skarbowej w celu wniesienia pozwu do sądu termin uiszczenia opłaty został ustalony na 3 dni od daty tego wezwania. W przypadku nieuiszczenia wymaganych opłat powódka miała prawo traktować ich brak jako rezygnację z drogi sądowej i tym samym, jako wypowiedzenie łączącej strony umowy. Przysługiwało jej wówczas prawo do wynagrodzenia zgodnie z treścią §5 umowy oraz prawo żądania zwrotu wygenerowanych kosztów zastępstwa prawnego.

Zgodnie z treścią §7 strony zgodnie oświadczyły, iż na każdym etapie postępowania pozwana zobowiązana była do współdziałania z powódką (pkt 2 zd. 1). Powódka miała prawo wypowiedzieć umowę z prawem do wynagrodzenia określonego w §5 umowy, jeżeli pozwana uchybi temu obowiązkowi (pkt 3 zd. 1).

Stosowanie do treści pkt 11 umowy walutą kontraktu była windykowana wierzytelność.

W myśl §12 pkt 4 każdej ze stron przysługiwało prawo do wypowiedzenia umowy, bez podania przyczyn, z tygodniowym okresem wypowiedzenia, na piśmie, za wyjątkiem §9 pkt 3. Zgodnie zaś z pkt 5 powołanej regulacji, w tym przypadku powódce przysługiwało prawo do wynagrodzenia określonego w §5 pkt 1. Stosowanie do §12 pkt 6 powódka mogła jednostronnie odstąpić od umowy w przypadku, gdyby wierzytelności okazały się sporne.

W myśl §12 pkt 8 termin płatności został przez strony ustalony na 7 dni, chyba że inny podmiot ustali termin krótszy. Stosowanie zaś do brzmienia §12 pkt 14 umowy pozwana oświadczyła, iż zapoznała się z treścią umowy i po jej przeczytaniu nie wnosi zastrzeżeń.

Przy podpisaniu umowy pozwana okazała oryginały faktur VAT: (...) z dnia 20 listopada 2018 r. na kwotę 28.413,00 CHF, (...) z dnia 22 listopada 2018 r. na kwotę 17.784,98 CHF i (...) z dnia 22 listopada 2018 r. na kwotę 28.413,00 CHF. Wszystkie miały termin płatności określony na dzień 13 grudnia 2018 r.

Umowa została podpisana przez pozwaną i opatrzona jej pieczętką firmową. Za powódkę podpisali ją pracownicy w oparciu o pełnomocnictwo udzielone przez prezesa zarządu.

Jednocześnie pozwana udzieliła powódce pełnomocnictwa szczególnego do umowy w celu prowadzenia windykacji wobec dłużnika.

Dowód: umowa windykacji roszczeń pieniężnych k. 6-9 (57-59, załącznik nr 1 do umowy k. 10 (59v), pełnomocnictwo k. 12, 13, 14.

Umowa została zawarta u pozwanej w domu, w obecności jej męża T. C., który jest jednocześnie jej pełnomocnikiem. Wcześniej przedstawiciel powódki kontaktował się z nimi telefonicznie. Pozwana i jej mąż poinformowali go, że mają dłużnika, który może ogłosić upadłość i zależy im na profesjonalnym wsparciu w celu odzyskania należności. Wskazali, że preferują drogę polubowną i że postępowanie sądowe to dla nich ostateczność. Przedstawiciel powódki przedstawił pozwanej umowę, która obejmowała usługę kompleksową: etap polubowny, sądowy i komorniczy. Oboje przejrzyli umowę przed jej podpisaniem. Warunki były im znane, gdyż wcześniej współpracowali

z (...) Sp. z o.o. Wiedzieli o wysokości wynagrodzenia ustalonego w umowie i zasadach jego zapłaty. Pozwana nie uczestniczyła w dalszych czynnościach, zajmował się tym jej mąż. Przedstawiciel powódki nie przedstawił pozwanej umowy polubownego odzyskania długu.

Dowód: zeznania świadków R. O. k. 144v-145, e-protokół rozprawy z dnia 12.11.2020r. 00:39:17-00:50:10, T. C. k. 143v-144, e-protokół rozprawy z dnia 12.11.2020r. 00:09:12-00:28:20, przesłuchanie pozwanej M. C. k. 178v-179, e-protokół rozprawy z dnia 08.02.2021r. 00:32:11-00:45:55.

Mąż pozwanej pozostawał w kontakcie mailowym i telefonicznym z powódką. Na bieżąco też informował jej pracowników o postępie w negocjacjach. W trakcie rozmowy telefonicznej T. C. chciał rozmawiać z R. O., który akurat przebywał na spotkaniu. Mąż pozwanej powiedział, że powódka któryś raz wysłała wezwanie do zapłaty do jednej firmy i trzeba się zająć sprawą w inny sposób. Nie wskazał, w jaki. Pracownica powódki poinformowała go, że pan O. oddzwoni. Nagranie nie jest opatrzone datą. Nie pada w nim nazwa dłużnika pozwanej ani powódki.

Dowód: korespondencja mailowa k. 17-25, 33-35, 60, 62-63, 65, 67-72, 73-74, 97-101, rachunek telefoniczny k. 75-76, nagranie rozmowy na płycie CD k. 102, zeznania świadka T. C. k. 143v-144, e-protokół rozprawy z dnia 12.11.2020r. 00:09:12-00:28:20, przesłuchanie pozwanej M. C. k. 178v-179, e-protokół rozprawy z dnia 08.02.2021r. 00:32:11-00:45:55.

W trakcie rozmowy telefonicznej T. C. chciał rozmawiać z R. O., który akurat przebywał na spotkaniu. Mąż pozwanej powiedział, że powódka któryś raz wysłała wezwanie do zapłaty do jednej firmy i trzeba się zająć sprawą w inny sposób. Nie wskazał, w jaki. Pracownica powódki poinformowała go, że pan O. oddzwoni. Nagranie nie jest opatrzone datą. Nie pada w nim nazwa dłużnika pozwanej ani powódki.

Dowód: nagranie rozmowy na płycie CD k. 102.

Pismem z dnia 10 września 2019 r. stanowiącym załącznik do maila z dnia 11 września 2019 r. powódka wezwała dłużnika (...) Sp. z o.o.

z siedzibą w R. do zapłaty wierzytelności zgodnie z treścią umowy przysługującej pozwanej, wraz z odsetkami, w terminie 3 dni od daty doręczenia wezwania, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Do wezwania dołączyła ostateczne wezwanie do zapłaty oraz pełnomocnictwo windykacyjne. Wezwanie doręczono dłużnikowi za pośrednictwem poczty w dniu 16 września 2019 r.

Dowód: wezwanie do zapłaty k. 26, potwierdzenie odbioru przesyłki pocztowej k. 27, e-mail k. 28 (97).

M. z dnia 17 i 18 września 2019 r. powódka ponownie wezwała dłużnika do spłaty należności. W odpowiedzi dłużnik wskazał, że ustosunkuje się do niego do końca tygodnia.

Dowód: korespondencja mailowa k. 98-101.

Powódka nie informowała pozwanej o podejmowanych przez siebie czynnościach windykacyjnych. Oprócz korespondencji mailowej wysłanej do dłużnika pozwanej, pracownik powódki wykonał do niego kilka telefonów. (...) Centrum (...)

i (...) Sp. z o.o. nie kwestionowało istnienia ani wysokości wierzytelności, wskazywało jedynie, że nie ma pieniędzy na spłatę. Dłużnik poinformował również powódkę, że w przypadku wystąpienia z powództwem do sądu będzie musiał ogłosić upadłość. Nie udzielał jej informacji na temat przebiegu negocjacji z pozwaną. Wobec braku zapłaty sprawa została skierowana do działu sądowego.

Dowód: zeznania świadków: A. K. k. 144, e-protokół rozprawy z dnia 12.11.2020r. 00:28:31-00:39:17, J. S. k. 188v-179, e-protokół rozprawy z dnia 08.02.2021r. 00:03:36-00:32:00.

W piśmie z dnia 17 września 2019 r. stanowiącym załącznik do e-maila powódka poinformowała pozwaną o zamiarze skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Jednocześnie wezwała ją do uiszczenia na wskazane konto

bankowe kwoty 10.710,00 zł na poczet kosztów procesu, w tym 10.693,00 zł na poczet opłaty sądowej oraz 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa – w terminie 3 dni od daty doręczenia wezwania.

Dowód: e-mail k. 29, wezwanie do opłat k. 30 (61, 64).

Pismem z dnia 27 września 2019 r. powódka ponownie wezwała pozwaną do uiszczenia zaliczki na poczet opłat sądowych w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia. Wezwanie zostało wysłane za pośrednictwem poczty i e-mailem. Poczta Polska doręczyła je pozwanej

w dniu 01 października 2019 r.

Dowód: pismo k. 31 (61v, 64v), potwierdzenie doręczenia przesyłki pocztowej k. 32, e-mail k. 33 (63), zeznania świadka E. R. k. 179v-180, e-protokół rozprawy z dnia 08.02.2021r. 00:55:11-01:10:00.

Pozwana nie uregulowała żądanej kwoty w zakreślonym terminie.

Fakt bezsporny.

W mailu z dnia 10 października 2019 r. T. C. poprosił o wstrzymanie kierowania sprawy na drogę procesu sądowego. Poinformował, że dłużnik chce rozwiązać sprawę polubownie. Wskazał, że (...) Sp. z o.o.

z siedzibą w R. otrzymało od firmy pozwanej propozycję odkupu maszyny wraz

z dostarczonymi częściami i wyposażeniem, a decyzję w tej sprawie ma podjąć do dnia 16 października 2019 r. Podał również, iż po otrzymaniu odpowiedzi od dłużnika poinformuje powódkę.

Dowód: e-mail k. 34 (62).

Prośba została ponowiona w mailu z dnia 28 października 2019 r. T. C. wskazał, że z uwagi na strukturę własnościową dłużnika zostało wysłane pismo z propozycją przejęcia maszyny wraz z dostarczonymi częściami i wyposażeniem, a dłużnik ma wyznaczony termin na odpowiedź do dnia 31 października 2019 r.

Dowód: e-mail k. 35 (62).

W piśmie z dnia 04 listopada 2019 r. powódka wypowiedziała pozwanej łączącą strony umowę z powodu nieuiszczenia żądanych opłat. Jednocześnie wezwała ją zapłaty kwoty 3.981,11 CHF w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania na wskazany rachunek bankowy. Poinformowała również, że w przypadku uregulowania wynagrodzenia w zakreślonym terminie pozwana uzyska rabat w wysokości 30%. Nadto powódka zawiadomiła pozwaną, że w braku zapłaty w zakreślonym terminie skieruje sprawę na drogę postępowania sądowego, bez ponownego wezwania. Poinformowała ją także o wygaśnięciu pełnomocnictwa szczególnego i procesowego z dnia 06 września 2019 r. Oświadczenie o zakończeniu umowy i wezwanie do zapłaty zostały pozwanej przesłane również na jej adres mailowy. Dokumenty wysłane za pośrednictwem poczty zostały pozwanej doręczone w dniu 08 listopada 2019 r.

Dowód: wypowiedzenie umowy i wezwanie do zapłaty k. 15 (66), potwierdzenie odbioru przesyłki pocztowej k. 16.

E-mailem z dnia 12 listopada 2019 r. mąż pozwanej w związku z rozmowami prowadzonymi z dłużnikiem poprosił powódkę o wstrzymanie wypowiedzenia łączącej strony umowy przynajmniej do dnia 30 listopada 2019 r. wskazując, że jest w trakcie negocjacji z dłużnikiem. Podał, że zarząd (...) Sp. z o.o.

z siedzibą w R. musi przygotować stosowane analizy dla właściciela, a jego zarząd otrzymać zgodę właściciela na odkup maszyny. Jednocześnie poprosił o wstrzymanie wypowiedzenia umowy przynajmniej do dnia 30 listopada 2019 r. Podał, że po tej dacie pozwana powinna ostatecznie uzyskać decyzję dłużnika i zakończyć rozmowy, a jej brak pozwoli na skierowanie sprawy na drogę procesu sądowego. Powódka wyraziła zgodę na tą prośbę.

Dowód: korespondencja mailowa k. 17 (65), 70-71.

W e-mailu z dnia 03 grudnia 2019 r. mąż pozwanej ponownie zwrócił się do powódki

z prośbą o wstrzymanie wypowiedzenia przynajmniej do dnia 25 grudnia 2019 r. wskazując, że dłużnik należy do Skarbu Państwa, a jego zarząd jest w trakcie uzgodnień dotyczących zaległych należności pozwanej. Podał, że polubowne zakończenie rozmów z dłużnikiem pozwoli na rozliczenie się z powódką, w innym przypadku sprawa zostanie skierowana do sądu po stosownej opłacie. Powódka wyraziła zgodę na wstrzymanie wypowiedzenia łączącej strony umowy. Jednocześnie wyznaczyła termin zapłaty żądanych opłat na dzień 31 stycznia 2019 r.

Dowód: e-mail k. 18-20 (69-70).

M. z dnia 07 stycznia 2020 r. powódka wezwała pozwaną do natychmiastowej zapłaty kwoty 3.981,11 CHF pod rygorem skierowania sprawy na drogę procesu sądowego. Poinformowała ją jednocześnie, że wierzytelność ta może zostać wystawiona na licytację.

Dowód: wezwanie do zapłaty k. 22 (68-69).

W odpowiedzi T. C. poprosił powódkę o czas do dnia 24 stycznia 2020 r. Podał, że z uwagi na okres świąteczny zarząd dłużnika nie otrzymał akceptacji propozycji porozumienia w zakresie zaległych wierzytelności pozwanej. Następnego dnia powódka poinformowała pozwaną, że przychyliła się do przesłanej prośby. Jednocześnie wyznaczyła ostateczny termin zapłaty żądanych opłat na dzień 24 stycznia 2020 r.

Dowód: korespondencja mailowa k. 22-24, 72.

M. z dnia 15 stycznia 2020 r. mąż pozwanej poinformował powódkę, że otrzymał informację od członka zarządu dłużnika, że na luty 2020 r. zaplanowane jest walnego zgromadzenie wspólników (...) Sp. z o.o., na którym ma zapaść ostateczna decyzja o przyjęciu lub odrzuceniu oferty pozwanej w przedmiocie odkupienia obrabiarki. Poprosił o przedłużenie ostatecznego terminu do dnia tego posiedzenia.

Dowód: e-mail k. 25.

W styczniu 2020 r. ustalono, że maszynę odkupi jej dostawca.

Dowód: zeznania świadka J. S. k. 188v-179, e-protokół rozprawy z dnia 08.02.2021r. 00:03:36-00:32:00.

W e-mailu z dnia 21 lutego 2020 r. T. C. poinformował powódkę, że propozycja pozwanej dotycząca spłaty zaległego zadłużenia została wstępnie zatwierdzona. Wskazał, że zarząd dłużnika postanowił ogłosić przetarg na maszynę, której dotyczą nieuregulowane faktury, który zakończy się dnia 03 marca 2020 r.

Dowód: e-mail k. 72, 74, ogłoszenie k. 73.

W dniu 20 marca 2020 r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej został ogłoszony stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem (...)2.

Fakt bezsporny.

Uгода pomiędzy pozwaną i (...) Sp. z o.o.

z siedzibą w R. została sfinalizowana w sierpniu lub wrześniu 2020 r. Maszyna została sprzedana, a z jej ceny zostały potrącone należności pozwanej.

Dowód: zeznania świadków: T. C. k. 143v-144, e-protokół rozprawy z dnia 12.11.2020r. 00:09:12-00:28:20, J. S. k. 188v-179, e-protokół rozprawy z dnia 08.02.2021r. 00:03:36-00:32:00.

Na długość procesu negocjacji prowadzonych przez pozwaną z dłużnikiem złożył się proces analizy i oceny zasadności naprawy obrabiarki, proces analizy zwrotu kosztów tej naprawy, zmiany organizacyjne w strukturach spółek Skarbu Państwa po wyborach parlamentarnych spowodowane utworzeniem Ministerstwa Aktywów Państwowych, okres świąteczny od dnia 23 grudnia 2019 r. do dnia 13 stycznia 2020 r., w którym nie podejmowano decyzji, ogłoszenie

konkursu na sprzedaż obrabiarki a w końcu epidemia koronawirusa, ogłoszenie stanu pandemii i związane z tym obostrzenia. Powódka w nim nie uczestniczyła, ani nie przedstawiała żadnych propozycji rozwiązań.

Dowód: oświadczenie k. 77-79, zeznania świadka J. S. k. 188v-179, e-protokół rozprawy z dnia 08.02.2021r. 00:03:36-00:32:00.

W mailach z dnia 23 marca 2020 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 7.549,88 zł, 3.417,25 zł oraz 4.132,63 CHF wynikających z nieprawomocnego nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Kaliszu w sprawie sygn. akt V GNe 543/20 w terminie 3 dni od daty doręczenia wezwania pod rygorem skierowania sprawy na drogę procesu sądowego. Wezwanie ponowiła w smsie.

Dowód: e-mail k. 81,82, sms k. 83.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego w postaci dokumentów dołączonych do akt sprawy, zeznań świadków: T. C., A. K., R. O., J. S. i E. R. oraz przesłuchania pozwanej M. C..

Za wiarygodne Sąd uznał dokumenty, z których dowód przeprowadzono w toku postępowania. Ich autentyczność oraz prawdziwość stwierdzonych w nich faktów nie budziła jego wątpliwości, nie była również kwestionowana przez strony procesu (art. 210§2 kpc i art. 230 kpc).

Sąd w dał wiarę zeznaniom świadków T. C., A. K., R. O. i E. R. w całości. Były one spontaniczne, spójne, logiczne i znajdowały potwierdzenie w pozostałych dowodach zgromadzonych w sprawie. Stworzyły logiczny ciąg okoliczności związanych z zawarciem umowy przez strony, a także terminem, rodzajem i przebiegiem czynności windykacyjnych podejmowanych przez powódkę w ramach tej umowy. Nadto zeznania te nie zostały zakwestionowane przez strony procesu (art. 229§2 kpc i 230 kpc). Z powyższych względów dał również wiarę przesłuchaniu pozwanej M. C..

Mimo zastrzeżeń pełnomocnika powódki Sąd również uznał za prawdziwe zeznania świadka J. S.. Jako uczestnik procesu negocjacyjnego od początku do końca niewątpliwie posiada on wiedzę na temat jego przebiegu i może obiektywnie stwierdzić, kto przyczynił się do osiągnięcia porozumienia. Trudno zaś przyjąć, by wezwania do zapłaty, telefoniczne, czy też mailowe, pod rygorem skierowania sprawy na drogę procesu sądowego, a były to jedyne czynności, które powódka podjęła bezpośrednio wobec dłużnika, pozytywnie wpływały na przebieg prowadzonych negocjacji.

Sąd nie przeprowadził dowodu z przesłuchania prezesa powodowej spółki, albowiem pełnomocnik powódki na rozprawie w dniu 12 listopada 2020 r. cofnął ten wniosek.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

W przedmiotowej sprawie powódka dochodziła od pozwanej zapłaty wynagrodzenia za usługi świadczone w ramach łączącej strony umowy.

W przedmiotowej sprawie bezsporne było, że w dniu 06 września 2019 r. strony procesu zawarły umowę o windykacji roszczeń pieniężnych. Wobec tego, iż umowa taka nie została uregulowana wprost w przepisach prawa cywilnego (jest to umowa nienazwana) należy do niej odpowiednio stosować przepisy o umowie zlecenia, bowiem jest ona w istocie zleceniem windykacji należności. Zatem podstawą roszczenia powódki jest art. 735 kc, zgodnie z którym za wykonanie zlecenia należy się wynagrodzenie, przy czym stosownie do art. 744 kc w razie odpłatnego zlecenia wynagrodzenie należy się przyjmującemu dopiero po wykonaniu zlecenia, chyba że co innego wynika z umowy.

Taką odmienną regulację przewidywała łącząca strony umowa, bowiem należne powódce wynagrodzenie zostało zastrzeżone także w sytuacjach, gdy wykonanie przez nią zlecenia stało się niemożliwe lub utrudnione na skutek zaniechania pozwanej, związanego

z niewykonaniem przez nią przyjętych obowiązków.

Zgodnie z treścią §6 pkt 8 w przypadku skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego pozwana była zobowiązana do uiszczenia wymaganych opłat sądowych

w terminie 3 dni od daty wezwania. Ich brak powódka miała prawo potraktować jako rezygnację z drogi sądowej. Przysługiwało jej wówczas prawo do wynagrodzenia zgodnie

z treścią §5 umowy oraz prawo żądania zwrotu wygenerowanych kosztów zastępstwa prawnego. W myśl §4 umowy powódka w pierwszej kolejności miała wezwać dłużnika listem poleconym do zapłaty długu wyznaczając stosowany termin zapłaty (pkt 1). W przypadku braku zapłaty w wyznaczonym terminie lub braku odpowiedzi dłużnika na wezwanie, miała podjąć niezwłocznie dalsze czynności windykacyjne w celu uzyskania zaspokojenia roszczenia objętego umową. Decyzja co do rodzaju i kolejności podejmowanych czynności windykacyjnych należała wyłącznie do powódki (pkt 2). Natomiast w myśl §7 pkt 2 i 3 strony zgodnie oświadczyły, iż na każdym etapie postępowania zleceniodawca zobowiązany jest do współdziałania ze zleceniobiorcą, zaś zleceniobiorca miał prawo wypowiedzieć umowę

z prawem do wynagrodzenia określonego w §5 umowy, jeżeli zleceniodawca uchybi temu obowiązkowi.

Z ustalonego stanu faktycznego jednoznacznie wynika, iż powódka wezwała (...) Sp. z o.o. z siedzibą w R. do zapłaty. Wynika również, iż mimo tego wezwania dłużnik pozwanej nie uregulował żądanej należności. Powódka zdecydowała zatem, co było jej uprawnieniem w świetle łączącej strony umowy,

o wystąpieniu na drogę postępowania sądowego. Poza sporem pozostaje, że pozwana po wezwaniach do uiszczenia zaliczki na poczet kosztów sądowych nie uiszczała żądanych opłat, co skutkowało wypowiedzeniem umowy przez powódkę.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana zarzuciła powódce nadużycie prawa podmiotowego i naruszenie art. 5 kc, zaś w dalszym toku procesu podniosła zarzut nieważności łączącej strony umowy. W pierwszej kolejności rozpoznać należało zarzut nieważności umowy, jako dalej idący.

Stosownie do brzmienia art. 58§2 kc nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. Nieważność przejawia się w tym, że czynność w ogóle nie wywołuje właściwych dla danego typu czynności, uważanych za zamierzone przez strony, skutków prawnych. Nie wywołuje tych skutków od początku, z mocy prawa, bez konieczności podejmowania jakichkolwiek działań zmierzających do „unieważnienia” czynności i nieodwracalnie.

Zgodnie z najnowszym orzecznictwem Sądu Najwyższego, które Sąd orzekający w pełni podziela, sprzeczność czynności prawnej z zasadami współzycia społecznego występuje dopiero wtedy, gdy umowa nie respektuje określonego zakazu znajdującego głębokie uzasadnienie aksjologiczne - moralne, tj. zawiera treść lub cel moralnie zakazany, oraz gdy nie zawiera treści wynikającej z normy o charakterze moralnym, np. narusza wolność człowieka, swobodę działalności gospodarczej, równość stron, wolną konkurencję, godzi w rodzinę lub dobro dziecka. Korzystanie z zasad współzycia społecznego jako podstawy uznania czynności prawnej za nieważną wymaga zachowania szczególnej ostrożności. Sąd przyjmując taką sprzeczność, powinien ustalić na czym polega ta sprzeczność (jaka konkretnie zasada została naruszona), przez kogo, w jaki sposób i na czym samo naruszenie polega i z jakich przyczyn. Odwołanie się ogólnie do klauzul generalnych czy wartości przez nie chronionych może prowadzić do niedopuszczalnej arbitralności w stosowaniu prawa i w rezultacie spowodować naruszenie zasady pewności obrotu, która w gospodarce rynkowej ma zasadnicze znaczenie. Sąd powinien dokonać własnych ustaleń w przedmiocie okoliczności istotnych dla stosowania art. 58§2 kc, następnie dokonać wykładni istotnych z tego punktu widzenia postanowień umowy i dopiero do tak ustalonego ich sensu rozważyć możliwość zastosowania normy wynikającej z tego przepisu (por. wyrok SN z dnia 12 października 2017 r., IV CSK 660/16).

Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd nie doszedł do przekonania, że istnieją przesłanki skutkujące uznaniem łączącej strony umowy za nieważną. Zawarta przez strony umowa nie narusza zasad wynikających z treści art. 353¹ kc, zgodnie z którym strony zawierając umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swojego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości stosunku, ustawie ani zasadom współzycia

społecznego. Co do zasady nie można przyjąć, że zawarta przez strony umowa w lepszej sytuacji stawia powódkę z uwagi na obciążenie pozwanej wynagrodzeniem prowizyjnym. Obciążenie to, wynikające z §5 pkt 1 i 2 oraz §6 pkt 8 umowy pozwana przyjęła na siebie dobrowolnie, podpisując ją. Zaś w ramach zasady swobody umów mieści się również przyzwolenie na ewentualną nierówność stron umowy, skoro stanowi ona wyraz ich woli (por. wyrok SN z dnia 18 marca 2008 r., IV CKS 478/08). Jednakże, mając na względzie okoliczności realizacji umowy przez powódkę oraz zaangażowanie pozwanej i jej męża w proces odzyskiwania należności Sąd uznał, że powódka nadużyła swojego prawa podmiotowego żądając od pozwanej zapłaty w przedmiotowej sprawie.

Zgodnie z treścią art. 5 kc nie można czynić ze swego prawa użytku, który byłby sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego. Wykonywanie prawa podmiotowego w sposób sprzeczny z tymi kryteriami jest bezprawne i z tego względu nie korzysta z ochrony jurysdykcyjnej. Norma zawarta w tym przepisie ma charakter wyjątkowy i może być stosowana tylko po wykazaniu wyjątkowych okoliczności, w sytuacji, gdy w inny sposób nie można zabezpieczyć interesu osoby zagrożonej wykonaniem prawa podmiotowego przez inną osobę (zob. orzeczenie SN

z dnia 17 października 1969 r., III CRN 310/69) oraz w tych szczególnych przypadkach, w których wykorzystywanie uprawnień wynikających z przepisów prawa prowadziłoby do skutku nie aprobowanego w społeczeństwie ze względu na przyjętą w społeczeństwie zasadę współzycia społecznego. Zasady współzycia społecznego, jak już wyżej wspomniano, to pojęcie niedookreślone, nieostre, a powoływanie się na sprzeczność z zasadami współzycia społecznego powinno wiązać się z konkretnym wykazaniem o jakie zasady współzycia społecznego w konkretnym wypadku chodzi oraz na czym polega sprzeczność danego działania z tymi zasadami. Taki charakter klauzul generalnych zawartych w rozważanym przepisie nakazuje ostrożne korzystanie z instytucji nadużycia prawa podmiotowego jako podstawy oddalenia powództwa, a przede wszystkim wymaga wszechstronnego rozważenia okoliczności, aby w ten sposób nie doprowadzić do podważenia pewności obrotu prawnego. Zasadą bowiem jest, że ten kto korzysta ze swego prawa postępuje zgodnie z jego społeczno-gospodarczym przeznaczeniem i zasadami współzycia społecznego (por. wyrok SN z dnia 17 lutego 2021 r., III CNP 17/20).

Cechą nowoczesnego społeczeństwa jest jego złożoność i nieprzejrzyistość, powodująca, że działania ludzi w większym niż dawniej stopniu obarczone są ryzykiem, podejmowane są w warunkach niepewności co do reakcji innych osób. Funkcjonowanie takiego społeczeństwa opiera się na zaufaniu – decyzje i działania poszczególnych podmiotów opierają się na założeniu (oczekiwaniu) określonych, korzystnych reakcji partnerów społecznych. Generalnie można stwierdzić, że zaufanie do określonego postępowania konkretnej osoby jest uzasadnione w takim stopniu, by podlegało ochronie prawnej (przez klauzulę zasad współzycia społecznego) wówczas, gdy zostało przez tę osobę wywołane. Wywołanie zaufania może przede wszystkim polegać na zapewnieniu wprost o określonym przyszłym postępowaniu, ale także np. na udzielaniu informacji o dotychczasowym postępowaniu w taki sposób, który wywołuje u odbiorcy przekonanie, że określony standard postępowania będzie utrzymywany. W takiej sytuacji podjęcie postępowania niezgodnego z uzasadnionymi oczekiwaniami innej osoby można uznać za działanie sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. O sprzeczności z zasadami współzycia społecznego mówi się także, gdy na gruncie danej umowy dochodzi do naruszenia zasady tzw. słuszności (sprawiedliwości) kontraktowej rozumianej jako równomierny rozkład uprawnień i obowiązków w stosunku prawnym czy też korzyści i ciężarów oraz szans i ryzyk związanych z powstaniem i realizacją tego stosunku. Z treści art. 5 kc oraz jego miejsca w systematyce kodeksu cywilnego wynika, że odnosi się on do wszystkich uprawnień przyznanych normami szeroko rozumianego materialnego prawa cywilnego oraz dotyczy uprawnień przysługujących wszystkim kategoriom podmiotów tego prawa, w tym przedsiębiorcom i skutecznym wobec wszystkich kategorii podmiotów (tak: Komentarz do art. 5 KC red. Gniewek 2021, wyd. 10/Machnikowski).

W płaszczyźnie stosunków kontraktowych zasady współzycia społecznego wyrażają się istnieniem powszechnie akceptowanych reguł przyzwoitego zachowania się wobec kontrahenta. Szczególne znaczenie mają reguły uczciwości i rzetelności tzw. kupieckiej, których należy wymagać od przedsiębiorcy - profesjonalisty na rynku, a mianowicie przestrzegania dobrych obyczajów, zasad uczciwego obrotu, rzetelnego postępowania czy lojalności i zaufania. Każda ze stron umowy powinna zatem powstrzymać się od wszelkich zachowań, które świadczą o braku respektu dla

interesów partnera lub wywołują uszczerbek w tych interesach (por. wyrok SN z dnia 22 czerwca 2010 r., IV CSK 555/09).

Powódka co do zasady, była uprawniona do samodzielnego podjęcia decyzji o wystąpieniu do sądu przeciwko dłużnikowi pozwanej. Jednakże w przedmiotowej sprawie nie można nie uwzględnić faktu, że występowanie na drogę procesu sądowego na etapie tak bardzo zaawansowanych rozmów ugodowych skutkowałoby koniecznością poniesienia przez pozwaną znacznych kosztów przy braku pewności ich odzyskania, gdyż sytuacja finansowa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w R. była trudna, o czym powódka wiedziała zarówno od pozwanej i jej męża, jak i samego dłużnika. Przez kolejne lata zachodziły bowiem przesłanki do ogłoszenia jego upadłości, dopiero w 2020 r. firma uzyskała dofinansowanie. Przy czym wbrew swoim twierdzeniom powódka nie wykazała, a ją w tym zakresie obciążał obowiązek dowodowy wynikający z treści art. 6 kc i art. 232 kpc, by to T. C. polecił jej wystąpić przeciwko dłużnikowi z pozwem do sądu. Z treści nagrania rozmowy telefonicznej załączonej przez nią do odpowiedzi na sprzeciw wynika jedynie, iż stwierdził on, że powódka któryś raz wysłała wezwanie do zapłaty do jednej firmy i trzeba się zająć sprawą w inny sposób, jednak bez jakiegokolwiek sugestii, w jaki. Podkreślić również należy, iż rozmowa ta trwała 49 s. Mąż pozwanej chciał rozmawiać z R. O., który akurat przebywał na spotkaniu. Pracownica powódki poinformowała go o tym i w zasadzie nie chciała dalej rozmawiać. Ograniczyła się do stwierdzenia, że pan O. oddzwoni. Nadto nagranie nie jest opatrzone datą i nie można na jego podstawie ustalić, kiedy zostało sporządzone, a w trakcie rozmowy nie pada nazwa dłużnika ani powódki. Z uwagi na fakt, że pozwana już wcześniej współpracowała z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. W.. nie można zakładać, że dotyczyło przedmiotowej sprawy.

Podkreślić również należy, iż to pozwana i jej mąż przez cały czas prowadzili z dłużnikiem negocjacje ugodowe. Powódka zaś ograniczyła się do wysłania wezwania do zapłaty, dwóch przypomnień i wykonania kilku telefonów, mimo że na mocy łączącej strony umowy uprawniona była do prowadzenia negocjacji z dłużnikiem zmierzających do polubownego zakończenia sprawy, w tym do zawarcia ugody z dłużnikiem. Nie można nie zauważyć, iż (...) Sp. z o.o. z siedzibą w R. jest spółką Skarbu Państwa, co spowodowało, że procedura uzyskiwania wymaganych zgód na zawarcie ugody z pozwaną była rozciągnięta w czasie. Na ten czas złożył się proces analizy i oceny zasadności naprawy maszyny, proces analizy zwrotu kosztów tej naprawy, zmiany organizacyjne w strukturach spółek Skarbu Państwa spowodowane utworzeniem Ministerstwa Aktywów Państwowych, okres świąteczny od dnia 23 grudnia 2019 r. do dnia 13 stycznia 2020 r., w którym nie podejmowano decyzji, ogłoszenie konkursu na sprzedaż obrabiarki a w końcu epidemia koronawirusa, ogłoszenie stanu pandemii i związane z tym obostrzenia. Zaznaczyć również trzeba, iż mąż pozwanej każdorazowo informował powódkę o etapach prowadzonych rozmów i przewidywanych terminach zakończenia pertraktacji. Nie bez znaczenia pozostaje okoliczność, iż zarówno dłużnik, jak i mąż pozwanej poinformowali powódkę, że w przypadku wystąpienia z powództwem do sądu (...) będzie musiał ogłosić upadłość. Niewątpliwie postępowanie upadłościowe zdecydowanie ograniczyłoby, jeżeli nie w ogóle uniemożliwiłoby wyegzekwowanie wierzytelności pozwanej.

Nadto Sąd ustalił, iż w ramach prowadzonych czynności mających na celu wykonanie umowy o zwindykowanie przysługującej pozwanej należności powódka sporządziła pismo wzywające dłużnika pozwanej do zapłaty kwoty 62.788,37 CHF pod rygorem skierowania sprawy na drogę sądową, dwukrotne mailowe przypomnienie o wezwaniu do zapłaty oraz kontaktowała się z mężem pozwanej mailowo i telefonicznie. Nadto pracownice powódki wykonały standardową ilość telefonów do dłużnika (3, max 5). Przy czym kontakt stron, poza wezwaniem do zapłaty opłat na poczet kosztów procesu sądowego, każdorazowo był inicjowany przez T. C.. Z zeznań świadków T. C. i J. S. oraz przesłuchania pozwanej jednoznacznie wynika, że powódka nie uczestniczyła w procesie ustalania warunków porozumienia pozwanej z dłużnikiem, które ostatecznie zakończyły się ugodą, a jej działania mogły odnieść odwrotny skutek.

Powódka swoim postępowaniem naruszyła dobre obyczaje, zasady uczciwego obrotu, rzetelnego postępowania oraz lojalności i zaufania. Poza sporem pozostaje, że powódka działała w oparciu o regulacje umowne, jednakże swoim postępowaniem mogła narazić pozwaną na szkodę. Podjęte przez nią czynności świadczą jednak o braku respektu dla interesów pozwanej. Nadto naruszały interesy dłużnika. Mimo wiedzy o prowadzonych przez pozwaną

rozmowach z dłużnikiem, jak i kondycji finansowej dłużnika konsekwentnie dążyła do skierowania sprawy na drogę procesu sądowego. Proces mógł spowodować upadłość dłużnika, a w konsekwencji brak zaspokojenia pozwanej oraz likwidację miejsc pracy w (...). Powódka podejmowała działania mające na uwadze wyłącznie swój interes, polegający na jak najszybszym uzyskaniu wynagrodzenia. W rezultacie, w ocenie Sądu zaistniały wyjątkowe okoliczności usprawiedliwiające możliwość zastosowania w sprawie art. 5 kc, jako podstawy oddalenia powództwa w całości. Przy czym wobec zastosowania przez Sąd powyższej regulacji bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy pozostawało niewłaściwe uznanie roszczenia zawarte w mailu męża pozwanej z dnia 03 grudnia 2019 r.

Mając na uwadze powyższe rozważania faktyczne i prawne Sąd oddalił powództwo w całości, o czym orzekł w pkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98§1 i 2 kpc, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik.

Na koszty te w rozpoznawanej sprawie złożyła się opłata sądowa od pozwu w kwocie 1.000,00 zł obliczona zgodnie z art. 13 ust. 7 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 473 ze zm.), koszty zastępstwa procesowego powódki w kwocie 3.600,00 zł obliczone zgodnie z §6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.) oraz kwota 17,00 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa wynikająca z art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. Nr 225, poz. 1635 ze zm.).

Powódka przegrała proces w całości, winna więc w całości ponieść jego koszty. Mając na względzie powyższe Sąd obciążył ją kosztami procesu w zakresie przez nią poniesionym, o czym orzekł w pkt 2 sentencji wyroku.

sędzia Katarzyna Górna-Szulawa